

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติประจําปีงบประมาณ

พ.ศ.2566

เรื่อง กระบวนการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองขีดขิน

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองขีดขิน อำเภอบ้านหม้อ จังหวัดสระบุรี

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มาตรา 3 “ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการ ปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์อย่างใดที่อาจทำให้ผู้อื่น เชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่ง หรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อ แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

2. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองชิดจีน นำประเภทความเสี่ยงการทุจริต จากคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS” มาใช้เป็นกรอบการประเมินความเสี่ยงของเทศบาลตำบล หนองไผ่ 3 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่ มีภารกิจให้บริการ ประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558)

2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร จัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

3. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและ

องค์ประกอบของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติชอบ ประกอบด้วย

3.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

3.2 การประเมินความเสี่ยง

3.3 การประเมินค่าความเสี่ยงรวม (Scoring)

3.4 การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง (Risk Control Matrix Assessment)

3.5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

3.1 การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงทุจริต

- ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ
- ความโปร่งใสของการใช้อำนาจและ
- .../.....ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน การใช้อำนาจราชการส่วนกลาง

ตารางที่ 1 การระบุความเสี่ยง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต
กระบวนการการใช้อำนาจราชการส่วนกลาง	1. การลักลอบนำอำนาจราชการส่วนกลางไปใช้ส่วนตัว/เจ้าหน้าที่ 2. พนักงานขับรถ หรือบุคลากรในหน่วยงาน อาจนำอำนาจราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจส่วนตัว

3.2 การประเมินความเสี่ยง

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลาง ไปใช้ส่วนตัว/จำหน่าย		✓		
2	พนักงานขับรถ หรือบุคลากรในหน่วยงาน อาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลาง ไปใช้ในภารกิจส่วนตัว			✓	

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจรรายละเอียดดังนี้

* **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ

* **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

* **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายใน องค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

* **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับ บุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

3.3 การประเมินค่าความเสี่ยงร่วม (Scoring)

ตารางที่ 3 การประเมินค่าความเสี่ยงร่วม

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง 2 1	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ 3 2 1	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
1	การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ ราชการส่วนกลางไปใช้ส่วนตัว/ จำหน่าย	1	1	1
2	พนักงานขับรถ หรือบุคลากรในหน่วยงาน อาจ นำรถยนต์ราชการส่วนกลาง ไปใช้ในภารกิจ ส่วนตัว	2	2	4

จากการวิเคราะห์เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix) ตามตาราง 3 รายละเอียด ดังนี้

1. ระดับความจำเป็นการเฝ้าระวัง

ระดับ 3 หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ 2 หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ 1 หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

2. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ 3 หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/ เครือข่าย
การเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ 2 หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/ เครือข่าย
การเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ 1 หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/เรียนรู้/องค์ความรู้

3.4 การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมค่าความเสี่ยงร่วม

ตารางที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน		
		ดี	พอใช้	อ่อน
1	การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ส่วนตัว/ จำหน่าย	✓		
2	พนักงานขับรถ หรือบุคลากรในหน่วยงาน อาจ นำรถยนต์ ราชการส่วนกลางไปใช้ในภารกิจ ส่วนตัว		✓	

ตารางเปรียบเทียบ

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการ ทุจริตในปัจจุบัน
ดี	1 หรือ 2 หรือ 3
พอใช้	4 หรือ 5 หรือ 6
อ่อน	7 หรือ 8 หรือ 9

ระดับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับ มอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การลักลอบนำน้ำมันรถยนต์ราชการ ส่วนกลางไปใช้ ส่วนตัว/จำหน่าย	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (3)
พนักงานขับรถ หรือบุคลากรใน หน่วยงาน ออจนารถยนต์ ราชการ ส่วนกลางไปใช้ใน การกิจส่วนตัว	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (5)	ค่อนข้าง สูง(6)
-	อ่อน	ปานกลาง (7)	ค่อนข้างสูง (8)	สูง (9)

คำอธิบาย : นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าความเสี่ยงรวมสูง ๆ จากตารางที่ 3 มาประเมิน

เทียบหรือประเมินกับมาตรการ การควบคุมจัดการของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าความเสี่ยงที่แท้จริงคือเรื่องอะไร

ระดับ ดี : การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ ในระดับที่
สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ระดับ พอใช้ : การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยง อย่างมี
นัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ระดับ อ่อน : การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้
มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

3.5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริการความเสี่ยงการทุจริต เรื่อง กระบวนการการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลาง
 ตารางที่ 5 ตารางแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลเมืองจัตุมะพร้าว ประจำปี
 งบประมาณ พ.ศ. 2566

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการและกรณีดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
<p>1. การกลลอบนำน้ำมันรถยนต์ ราชการส่วนกลางไปใช้จำหน่าย</p> <p>โดยพบความเสี่ยง คือ พนักงานขับ รถมอเตอร์น้ำมัน รถยนต์ ราชการส่วนกลาง ไปใช้กับรถยนต์ส่วนตัวหรือ นำไปจำหน่าย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำมาตรการตรวจสอบการใช้น้ำมันรถยนต์ราชการ ส่วนกลางให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยตรวจสอบจาก เลขไมล์รถยนต์ และหลักฐานการเบิกจ่ายน้ำมัน รถยนต์ ของรถยนต์ราชการส่วนกลางคั่นนั้นๆ ว่ามีความสอดคล้อง กัน และมีประวัติ การใช้น้ำมันที่สมเหตุสมผล 2. ให้หัวหน้าส่วนราชการของแต่ละสำนัก/กอง กำชับ บุคลากรในสังกัดให้ ปฏิบัติ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ของ องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ.2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือสั่งการ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3. ในกรณีที่นำรถยนต์ราชการส่วนกลางออกไปเติมน้ำมัน จะให้คณะกรรมการ ตรวจสอบเชื้อเพลิงออกไปด้วยทุกครั้ง 4. กำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงของรถยนต์ ราชการส่วนกลางทุก คั่น
<p>2. พนักงานขับรถหรือบุคลากรใน หน่วยงาน อาจนำรถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ในการส่วนตัว</p> <p>โดยพบความเสี่ยง คือ พนักงานขับ รถยนต์ หรือ บุคลากรในหน่วยงานอาจนำ รถยนต์ราชการส่วนกลางไปใช้ ในภารกิจ ส่วนตัวโดยทางหน่วยงานไม่ได้อนุญาต</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ก่อนจะมีการใช้รถยนต์ราชการส่วนกลางออกปฏิบัติ หน้าที่ ผู้ใช้รถยนต์ต้องขออนุญาตหัวหน้าหน่วยงานก่อนทุก ครั้ง โดยใช้ใบขออนุญาต ใช้รถส่วนกลาง ตามแบบ 3 ท้าย ระเบียบฯ 2. มอบหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ระดับ ข้าราชการชั้นไปปฏิบัติ หน้าที่ในการควบคุมการใช้รถเป็น การเฉพาะ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องจัดให้มี สมุดบันทึกการใช้รถ ตามแบบ 4 ท้ายระเบียบฯ และต้องควบคุมพนักงานขับรถ ให้ลงรายละเอียดการใช้รถตามความเป็นจริง 3. จัดที่จอดรถยนต์ราชการส่วนกลางไว้ที่สำนักงานฯ และให้ รถยนต์ทุกคันเมื่อ เสร็จสิ้นการใช้งานจะต้องจอดอยู่ที่จอด รถยนต์ที่สำนักงานฯ จัดไว้ให้ ยกเว้นในกรณีที่ รถยนต์ราชการ ส่วนกลางดังกล่าวอยู่ระหว่างภารกิจทางราชการซึ่ง มีเหตุให้ ต้องจอดรถยนต์นอกสถานที่

